

בשנה שעברה נשאל הרמטכ"ל, רב-אלוף חיים בר-לב, איך ניתן להסל את הסדר, חשובות:

היסול הסדר יבוא כאשר ימצא הסדר ופיתרון לפלסטינים, ועד אז נוכל לצמצם את היקף הפעילות הסטוריסטית. היתה זאת קריאה כימקטגוריה לממשלה לעלות על דרך של פיתרון מדיני עם הפלסטינים.

השבוע השיב הרמטכ"ל לאותה שאלה. תשובתו:

"בדיוק לפני שנה אמרתי שאיני רואה פיתרון אבסולוטי בעיית החבלנים. אני מצטער שאיני יכול לבוא היום ולומר — סעית.

"חולנו עומד היום גוף פלסטיני, המונה אלפי צעירים, שבחרו לעצמם להילחם במעשי טרור, כדרך, למלחמת שיחורור ועצמאות.

"הסיכויים לכך תופעה זו באמצעים צבאיים הם קלושים ביותר, ומה שאפי שר לעשות — זה רק לצמצם עד למינימום.

מעולם לא היה גנרל שאמר דברים כאלה במצב דומה. מקובל ההיפך: דברי רהב והתפארות של הגנרלים, שיש ביכולתם להסל את הסדר, אם רק יתנו להם לאחוז באמצעים קיצוניים יותר.

אך יתכן גם כי מעולם לא היה צבא כמו זה".

הגבול

הדי

הפצצות

קול מיטעני הנפץ, שהונחו בשבוע שעבר במלחמת העופה של ביירות, המשיך גם השבוע להדהד סביב העולם. אבל אם בימים הראשונים היתה הנימה כולה נגד ישראל, וחריפה ללא-סייג, הרי שבסוף השבוע ניתן היה להבחין בבירור בהתעוררות של אהדה. עצם הגינוי החריצני דחף חלק מדעת הקהל שוב לראות בישראל קורבן מיסכן של צרים מכל עבר.

אבל דבר אחד לא השתנה מתחילת השבוע ועד סופו: התחושה ששוב אי-אפשר להשאיר את יישוב הסיכסוך במרחב לרצון גם הטוב של ערבים וישראלים. יותר ויותר נשמעה הקריאה לכפות הסדר על שני הצדדים.

תשובות המרוריסטים. קרוב יותר הביתה, השיב להד הנפץ של ביירות — ההתפוצצויות של גפזי קאטיישה בגליל. מן העבר הלבנוני של הגבול הופגזה זו הפעם הראשונה בתולדותיה עיירה חסרת-מגן: קריית שמונה שלמרגלות הרי נפתלי.

היה ברור, כי הפגזה זו — בה ניספו שני תושבים, ושלושי לקה בהתקף-לב ומת — היא תשובת אירגוני-הטרור הפלסטיניים על פשיטת זה"ל המוטסת.

היה ברור גם דבר נוסף: שהמהלומה נגד התעופה הלבנונית לא הויקה לאירגון ש בגללו באה המהלומה. להיפך: המוני לבנון דרשו מממשלתם להתערר ממדיניות השכנות השקטה עם ישראל, ולתמוך גלויות במלחמת הפלסטינים. ראש-הממשלה עבדאללה אליאסי היה נאלץ למסור ליד הצבא את השמירה על הסדר הפנימי, כדי למנוע התנגשויות-דמים. פגישת עז הגבוה. לישראלים בעלי זיכרון כולשהו, נראה המצב מורכב היטב. הוא הזכיר להם מה שקרה בירדן, אחרי פעולת-ההגמול הגדולה על סמוע, כשנה לפני מלחמת ששת-הימים.

פעולת סמוע אילצה את חוסיין להספיק את רדיפת הפיראנים הפלסטיניים, כדי להוכיח שאינו כן-בריתה הסמוי של ישראל. חבלני אל-פתח העזו לפעול ביתר תקיפות מאותו יום, עד שלבסוף גרפו את מצרים, ירדן וסוריה למלחמה של ממש.

פעולת הקומנדו של זה"ל נגד ביירות האיצה תהליך דומה בלבנון — ושתי ההפגזות על קריית-שמונה היו ההוכחה הראשונה לכך, נציגי ישראל ולבנון אומנם מיהרו להיפגש על הגבול, כדי לדון באמצעי-ארגון. ענה היה ברור, כי שום ממשלה לבנונית שוב לא תעז להצר את צעדי הפלסטינים, מן תתמוטט.

האב האלוף נפל בסיוני 56 הבן הסמל נפל בסיוני 58

אבנר שמחוני

כ שפרצו שריוני זה"ל למידבר סיני, בעת מיבצע סיני ב-1956, היה אבנר שמחוני בן 8. אבל כבר אז נצמד למקלט הרדיו בקיבוץ תל-יוסף, עקב באיוניים קשובות אחרי מהדורות החדשות. זה היה הקשר שלו עם אבא. אביו של אבנר, האלוף אסף שמחוני, היה אז מפקד פיקוד-הדרום, האישי שניצח על המלחמה במידבר סיני.

***

מום מלידה

ה אלוף שמחוני יצא מן המלחמה ב"ה שלום. אך יום לאחר-הה, כשאבנר צהל על מדשאות המשק בגבורתו של אביו, נע-לם האב. היה זה כשחזר במטוס קל מדגם פיפר ממסדר סיום-המלחמה של חטיבה 9 בשארם-א-שייך. למחרת הסתבר כי מטוסו נסחף עלידי הרוח, נפל והתרסק בשטח ירדן.

לאבנר שמחוני, האמצעי מבין שלושת בניו של האלוף, נשארו רק המכתבים שכתב לו אביו, מכתבי אלוף-פיקוד לילד בן

קטן ולא הגדול, חשש אסף תמיד מן דווק הוא יקופח, סיפרה הסבתא יהודית שמחוני, ששיכלה את בנה, בתה — שמתה מחלה ממארת — ואת נכדה. "לבכור מגדישים תמיד תשומת-לב", אמרה, "את דקטן מפנקים. לכן זכה אבנר ליחס מיוחד מאסף. תמיד היה אסף דואג לו וחוש עליו.

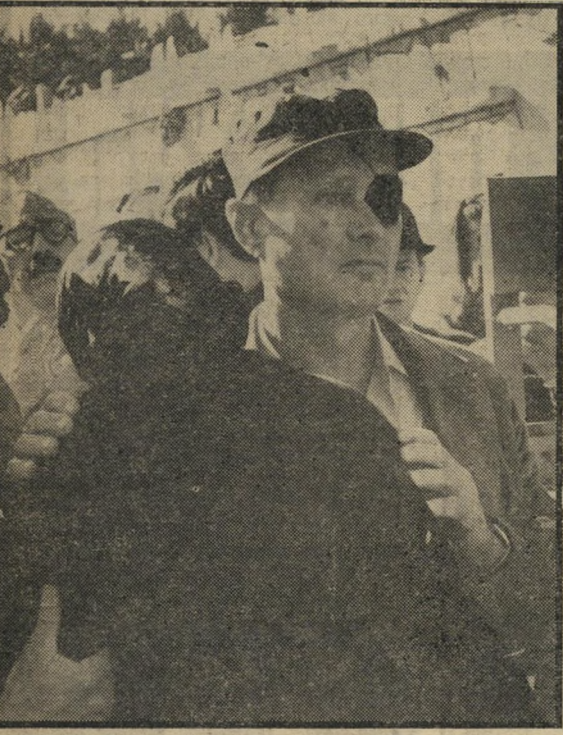
"כשנהג אסף הודעו אבנר, למרות היה ילד בן 8. משהו השתנה בקירבו. הוא חזל להיות ילד. הוא נהיה בן-לילה למבוגר הוא היה מבין כל כך הרבה. כתב חיבורי נהורים. כולם חשבו שהוא יהיה עיתונאי בבית-הספר שיפר את העיתון. תמיד עמ על דעתו כשהיה צודק. ותמיד התעקש עניינים של אמת וצדק.

***

בחור חסו

דמשק היה בשבילו הכל. תמיד חל, ולהשתחרר מן הצבא ולהתמסר למשי לעבוד ולעזור. בכל חופשה שלו מהצבא, ה

שתי תצבות נהר

אמו של אבנר מתייפחת על כתפו של שר-הבטחון הנפגע

צריך להספיק המון. הוא היה עובד בפרדס בתל-יוסף, בא אליו לקיבוץ גבע, אל סבא והסבתא, והיה עוד קופץ לגבעתיים אל האמא שלו, דלילה.

"אבנר תמיד הרגיש שאסף חסר לי. הוא ידע שהוא צריך למלא עבורי את החלל שנוצר עם מותו של אסף. היה בא אל לקיבוץ גבע, יושב אצלי, מכין את שעוריו ומשוחח אתי הרבה. הוא היה כזה בחור חסון, רחב-כתפיים. הייתי נהנית להשעין עליו את ראשי.

"רצייתי שתהיה לו חברה, ידידה. זה יכול היה לעזור לו, לעודד אותו. בפעם האחרונה כתב לי: היכרתי בחורה. היא עירונית ולא רוצה להיות חיי קיבוץ. אני לא אמי שיק לצאת איתה!"

עינו הוא מסוגל לכל תפקיד. הוא ניצח. ניתן לו לבחור בעצמו את היחידה הקרבת בה ישראל.

"הוא נולד במלחמה ומת במלחמה. הספידה אותו סבתו, יהודית שמחוני, חברת קיבוץ גבע וחברת-הכנסת מטעם מפא"י ב"עבר. כאשר נולד אבנר, לא ראה אותו אביו. היה זה בעיצומם של קרבות מלחמת העצמאות. אסף שמחוני היה אז מפקד פלוגה בסלמי"ח. הוא נלחם במלכיה שעל גבול לבנון והשתתף במיבצע דני, בכיבוש לוד ורמלה.

***

יחס מיוחד

כ שנווד אבנר, לדלילה, אשתו הראשונה של אסף, עברו מספר ימים עד שהאב מצא הזדמנות לקסום לביתו שבקיבוץ ולראות את בנו. "מאחר שאבנר היה הבן האמצעי, לא ה

שבע ושמונה. אבנר לא נפרד מהם מעולם. הוא נשא אותם בתרמילו, היה מציץ בהם בכל פעם שרצה להעלות את זכר אביו.

עשר וחצי שנים לאחר מותו של האלוף שמחוני, יצא אבנר שמחוני למלחמה. הוא שרת ביחידת-שריון, שפרצה את המערך ה מצרי ברפיח, יחד עם אחיו הבכור יואב. הם עברו את המלחמה בשלום. האשבע, שתיים-עשרה שנים לאחר מות האלוף, נפל גם בנו הסמל. היה זה כשרכבו עלה על מוקש בדרך ליד ראס-סודאר, שבחצי-האי סיני.

קברו נכרה ליד קבר אביו בהר הרצל בירושלים. כאשר הגיעה שעתו של אבנר שמחוני להתגייס לצבא, הוא נספל בבדיקות הרפואיות מלשרת ביחידה קרבית. נמצא אצל לו מום בעין, מום מלידה. אבנר נעלב עד עומק נשמתו מפסילתו לשרות קרב. "אני, בנו של אלוף בצה"ל, אחיה גיבויק?" שפך את ליבו בפני חבריו. הוא יצא למלחמה ב"ברוסאי, כדי להוכיח שלמרות המום ב